

Den invasiva arten sjögull bekämpas vid Sjövallen i Frövi. Foto: Jennie Einarsson

Här pågår kampen mot invasiv vattenväxt i Väringen

Publicerad: 28 april 2025

Författare: Jennie Einarsson

Stora orangea dukar guppar på vattnet vid Sjövallen i Frövi. Här testas en ny metod för att bekämpa den invasiva arten sjögull - en flytbladsväxt som kan bilda så omfattande bestånd att det skapar problem för båttrafiken och hotar den biologiska mångfalden. David Kvarnsudde, naturvårdshandläggare på Länsstyrelsen i Örebro län, är tillsammans med sina kollegor på plats för att flytta sektioner av dukarna och inleda bekämpning även från norr. - Vi vill få bort sjögull helt från båthamnarna, så att man inte omedvetet sprider det vidare med båtarna, förklarar David.

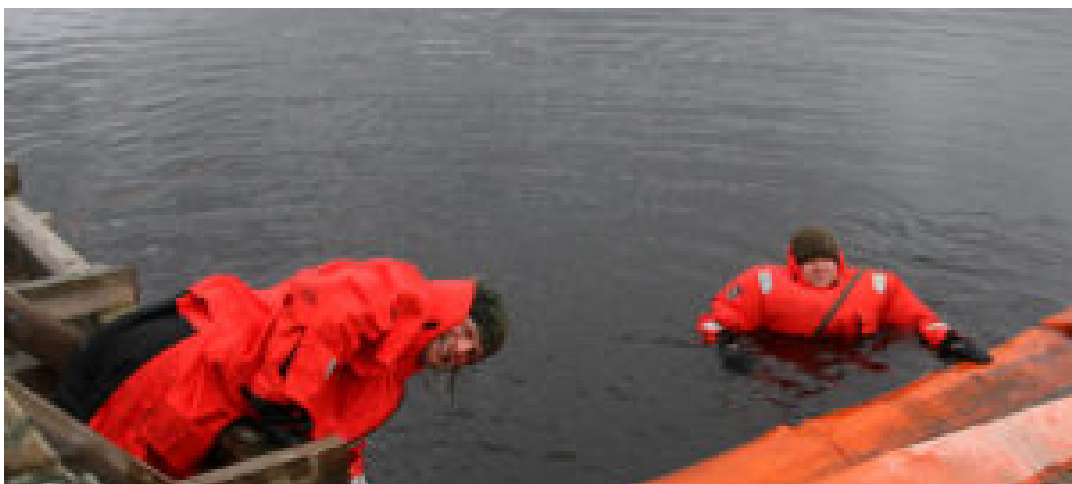
Sjögull härstammar ursprungligen från Centraleuropa och Asien och introducerades i Sverige under 1800-talet som prydnadsväxt i dammar. I början av 1930-talet planterades växten in i norra delen av Väringen, i hopp om att gynna fiskproduktionen i sjön. Sedan dess har sjögull etablerat sig och spridit sig över stora områden. Växten sprider sig lätt via lösa växtdelar som flyter iväg och slår rot på nya platser. Dess förmåga att bilda heltäckande mattor innebär hinder för båttrafik, fiske och bad – och konkurrerar ut andra växter. Därför är det viktigt att bekämpa arten innan den tar över.

Sjögull. Foto: Peter Olsson Scholz

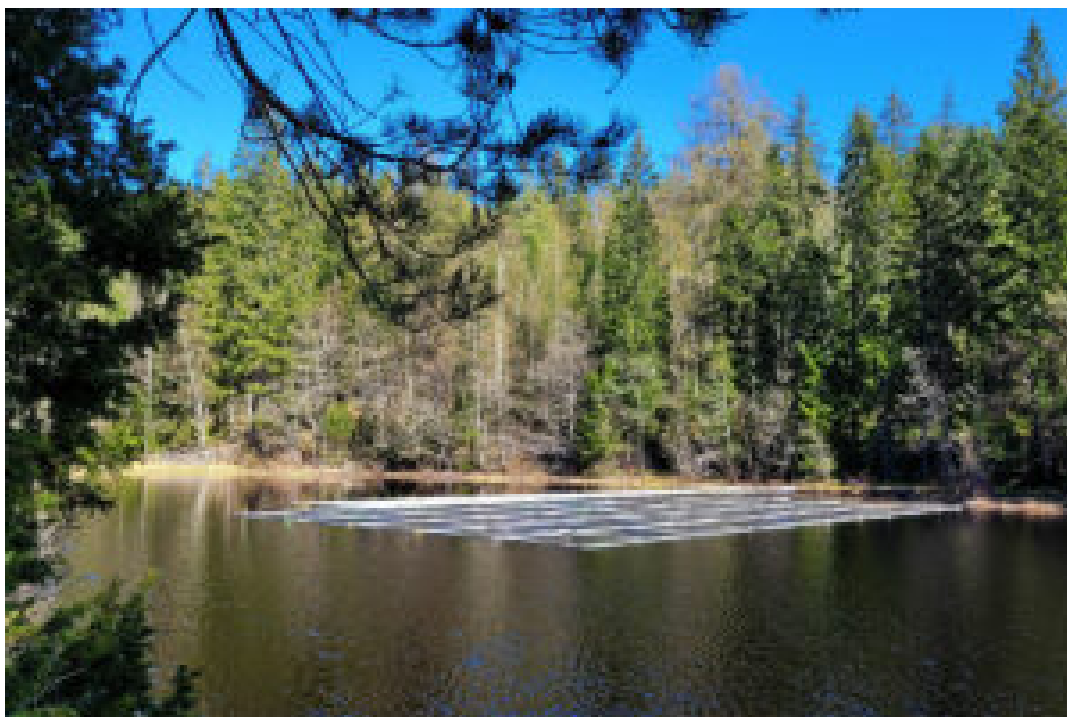
Under 2022 genomfördes en omfattande inventering av Väringen och Arbogaån i Örebro län, vilket visade på en hög förekomst av sjögull. I ett samarbetsprojekt mellan länsstyrelserna i Örebro, Västmanland, Sörmland, Uppsala och Stockholm arbetar man nu aktivt för att minska sjögullens utbredning i Arbogaån och Väringen, för att hindra spridningen nedströms mot Mälaren.

– När vi gjorde inventeringen var nästan hela strandzonen runt Väringen, plus lite till, täckt av sjögull. Det gav oss en bild av hur utbredd problemet var och gjorde att vi kunde lägga upp en plan för hur vi ska gå till väga, förklarar David Kvarnsudde.

Sebastian Fall, inhyrd konsult från WildScandinavia och David Kvarnsudde, naturvårdshandläggare på Länsstyrelsen Örebro län. Foto: Jennie Einarsson

Att skugga ut bestånd av sjögull har visat sig vara en effektiv bekämpningsmetod. Man har tidigare använt markduk spänd över flytande aluminiumramar – till exempel i Lillsjön på kommungränsen mellan Lindesberg och Nora. Metoden har dock varit både tidskrävande och kostsam eftersom ramarna måste tas upp varje säsong, och eftersom priset på aluminium stigit. Därför har en ny metod nu tagits fram.

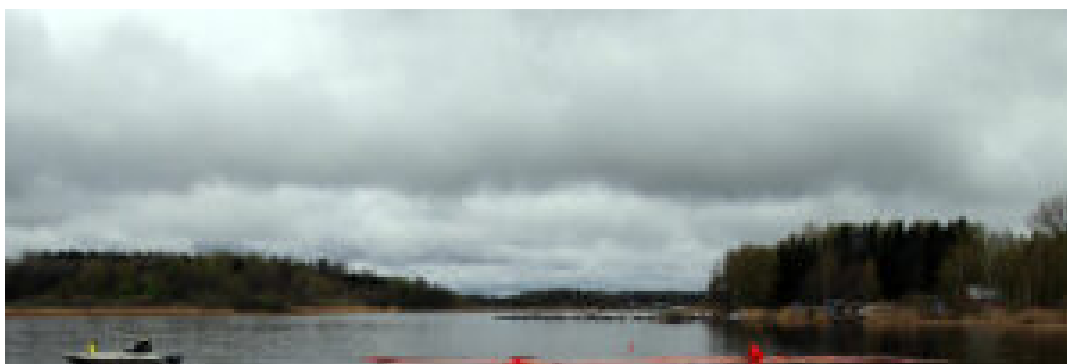

Slaget om Lillsjön vid kommungränsen till Nora. Foto: Fredrik Norman

– De dukar vi använder nu är skrovdukar som kan ligga kvar året om. De är egentligen avsedda för att skydda båtskrov från havstulpaner och är tillverkade av så miljövänlig plast som möjligt, berättar David.

Dukarna som ligger ute idag lades på plats under förra säsongen. Nu är teamet på plats för att flytta dukarna ett steg i sidled närmare båthamnen. Några ska även flyttas mot mynningen till Fröviån för att inleda bekämpningen från norr. Målet är att de två sjöarna med dukar så småningom ska mötas, innan de slutligen tas upp.

– Vårt mål i Väringen är att börja vid iläggningsplatserna. Vi vill få bort sjögull helt från båthamnarna, så att man inte omedvetet sprider det vidare med båtarna, förtydligar David.

Längst bak i bilden skymtar båthamnen i Frövi. Foto: Jennie Einarsson

För att flytta dukarna lossas de först från de tunga sänken som håller dem på plats. Därefter dras de till nya positioner med hjälp av båt. Arbetet är fysiskt krävande och utförs stående i vattnet. Till sin hjälp har teamet specialdräkter i neopren som skyddar mot kyla och väta.

– Man känner att det är kallt i vattnet, men man fryser inte – vi rör oss hela tiden. Har man otur kan det komma in vatten vid halsen eller där handskarna börjar, men annars håller dräkterna tätt, berättar Sebastian Fall.

I båten som drar de stora dukarna på plats sitter Micke från Länsstyrelsen och Linnea från Norconsult. Foto: Jennie Einarsson

Hur effektivt den nya metoden är kommer att visa sig först om några månader.

– Vi vet inte riktigt hur bra de fungerar än. Det är först när vi tar upp dukarna och ser om sjögullet börjar växa igen i juni som vi kan utvärdera resultatet. Om de läggs ut vid rätt tidpunkt, i samband med islossningen, bör det räcka att de ligger en säsong. Det ska bli spännande att se, avslutar David.

Källa: LindeNytt.com

<https://lindenytt.com/nyheter/har-pagar-kampen-mot-invasiv-vattenvaxt-i-varingen/>